

Kanta-Hämeen pelastuslaitoksella on perustettu toiminnan kehittämiseksi ja käytäntöjen yhtenäistämiseksi tieliikennepelastamisen tiimi, joka toimii pääosin itseohjautuvasti. Lisäksi alueella on myös muita tiimejä, esimerkiksi korkean pelastamisen tiimi, mutta tässä kuvataan erityisesti tieliikennepelastamisen tiimin toimintatapoja.

Työterveyslaitoksen Kroppa ja nuppi kuntoon -kehittämiprojektiin osallistui palo- ja pelastuslaitoksia halki Suomen. Hyvät käytännöt on koottu projektiin osallistuneilta laitoksilta. Projekti toteutetaan vuosina 2015–2018 osana sosiaali- ja terveysministeriön Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) rahoittamaa TyhyverkostoX-hankekokonaisuutta.

Lisätietoja

vanhempi tutkija Sirpa Lusa,
Työterveyslaitos,
puh. 030 474 8652, sirpa.lusa[at]ttl.fi

tuotepäällikkö Jouni Sipponen,
Työterveyslaitos,
puh. 030 474 7023, jouni.sipponen[at]ttl.fi

vanhempi asiantuntija Anne Salmi,
Työterveyslaitos,
puh. 030 474 6013, anne.salmi[at]ttl.fi

Tiimiä vetää ylipalomies ja tiimi kokoontuu säännöllisesti sekä työskentelee tapaamisten välillä sähköpostin ja muiden sähköisten välineiden avulla. Tiimin tavoitteena on kehittää toimintatapoja liikenneonnettomuustilanteissa ja siten parantaa sekä toiminnan laatua, että pelastajien turvallisuutta tilanteessa. Tiimin jäseneksi on saanut ilmoittautua oman halukkuuden, motivaation ja osaamisen mukaan. Näin on saavutettu parempi sitoutuminen yhteiseen tekemiseen. Oman mielenkiinnon ja osaamisen mukaiseen toimintaan osallistuminen on koettu motivoivaksi ja työryhmän työskentely tulokselliseksi.

Oma osaaminen hyötykäyttöön ja motivaatio ylös

Osallistuminen sellaiseen työskentelyyn, joka tuntuu itsestä mielekkäältä ja johon oma osaaminen sopii, on koettu varsin hyvänä ja toimivana asiana liikennepelastamisen tiimin toiminnassa. Poiketen ehkä perinteisestä mallista, jossa esimiehen määräyksellä valitaan työryhmien jäsenet, oma-aloitteiseen osallistumiseen perustuvassa tiimissä motivaatio, sitoutuminen ja kyseisen teeman vaatima osaaminen kohtaavat. Antamalla tiimille riittävästi toimintavaltuuksia on luotu tilanne, jossa työryhmän jäsenet kokevat työskentelyn mielekkääksi ja motivoivaksi. Näin on myös saavutettu konkreettisia sovittuja toimintatapoja, joihin tiimin jäsenet ovat myös sitoutuneet.

Tiimi pystyy päättämään keskuudessaan monista asioista, mitä pidetään hyvänä ja joustavuutta tuovana toimintatapana. Tiimi kuitenkin toimii tulosyksikön päällikön alaisuudessa ja tarvittaessa tiimi totta kai tuo asiat tälle tasolle päätettäväksi.

Tieliikennepelastuksen tiimiin kuuluu hieman alle kymmenen henkilöä, tasaveroisesti sekä pelastuksen että ensihoidon puolelta. Tiimin ja varsinaisen työryhmän jäsenten lisäksi jokaiseen vuoroon on valittu työvuorokouluttaja. Näin pyritään varmistamaan se, että jokainen

työvuoro saa tasalaatuista koulutusta tieliikennepelastuksen teemoista. Tiimi vastaa työvuorokouluttajien kouluttamisesta. Myös työvuorokouluttajat on haettu vapaaehtoisuuden perusteella, tiimin aktiivisen toiminnan kautta.

Nimi listaan ja mukaan toimintaan

Tiimiä perustettaessa tiimin jäsenet haettiin perustuen vapaaehtoisuuteen. Sen sijaan, että osallistuminen olisi tavalla tai toisella annettu tehtäväksi, luotettiin siihen, että oman kiinnostuksen ja aktiivisuuden varaan rakennettu tiimi pystyisi toimimaan käytännössä sujuvammin. Tiimiin sai palopäällikön kutsulla ilmoittautua mukaan lähettämällä CV:n tiimin vetäjälle. Tiimin perustamista voisikin verrata uuden jalkapallojoukkueen perustamiseksi: Kootaan halukkaat yhteen, nimetään yksi kapteeniksi ja haetaan pelaajille omien vahvuuksien käyttämisen mahdollistavat pelipaikat.

Tiimin vetäjän rooli ja toiminta ovat äärimmäisen tärkeä osa toimivaa tiimiä. Tässä tapauksessa luotuja toimintatapoja ei pidetty liian jäykkänä, vaan aidosti osallistumisen ja oman osaamisen hyödyntämisen mahdollistavina. Rento työilmapiiri tarjoaa mahdollisuuden esittää omia näkemyksiään vapaammin. Sovitut toimintatavat tiimi toki tarvitsee, jotta työskentely on tuloksellista ja kohdentuu tiimin tavoitteisiin.

Tiimimallin käyttöönotto vaatii luottamusta ja vähän rohkeutta

Tiimin ja tulosyksikön päällikön välinen yhteistyö on keskeistä onnistuneelle tiimityölle. Ideaalitapauksessa päällikkötaso toimii työn tilaajana ja tiimi toimii resurssina halutun tavoitteen saavuttamiseksi. Toimivan tiimin rakentaminen vaatii myös uskallusta luottaa tiimiin, sen jäsenten osaamiseen ja motivaatioon ja antaa riittävästi vapautta toiminnalle. Tämä kenties haastaa perinteisemmän johtamisen mallin, mutta toisaalta mahdollistaa aiempaa joustavamman toiminnan.

Tiimin toiminnan perusedellytykset – käytettävä työaika, sen määrä, muut resurssit – tulee sopia ennen toiminnan käynnistämistä, jotta toimintaan mukaan lähtevät tietävät mihin sitoutuvat.

Jos ensihoidon palveluja tuottaa useampi kuin yksi taho, on tärkeää rakentaa toimintatapoja ja tiimin yhteydenpitoa siten, että myös nämä tahot tulevat huomioiduksi. Siinäkin tapauksessa, että palvelujen tuottamisesta vastaa vain yksi taho, yhteistyön kehittämisessä tarvitaan kontakteja muihin oleellisiin toimijoihin.